

A Fülöpszállás-soltszentimre-csengődi lápok HUKN20013 kjtt. célkitűzései és prioritásai

Prioritások (SDF 4.2 Quality and Importance)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása: *Bombina bombina* (vöröshasú unka), *Triturus dobrogicus* (dunai göte).

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása: 6410 (kékperjés rétek), 6440 (mocsárrétek), 7230 (üde síkláprétek), 91E0 (láperdők), *Lycaena dispar* (nagy tűzlepke), *Maculinea teleius* (vérfü-boglárkalepke), *Misgurnus fossilis* (réti csík).

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Részletes célkitűzések:

A jelölő élőhelyek kiterjedése ne csökkenjen, kivéve ha ez a változás másik, az eltűnő élőhelyrészhez hasonló természetességű jelölő élőhely kiterjedésének növekedése miatt következik be. Az erősebb vízhatást igénylő jelölő élőhelyek állománya ne csökkenjen a gyengébb vízhatást igénylő jelölő élőhelyek kiterjedésének növekedése miatt.

A jelölő élőhelyek természetessége ne csökkenjen, kivéve ha ez közvetlenül elháríthatatlan külső ok (például időjárási szélsőség, fogyasztószervezet gradációja), vagy erdei élőhely esetén a faállomány engedélyezett véghasználat miatt következik be. Erdei élőhelyek megóvandó természetes tulajdonságai közé tartozik egyebek között a heterogén tér- és korszerkezet, a legyengült egészségű fák jelenléte, az álló és fekvő holtfák jelenléte, a fajgazdag cserje- és gyepszint.

A tájidegen fafajok elegyaránya ne növekedjen a jelölő erdei élőhelyek állományáiban.

A 91E0 (láperdő) erdei élőhely állományainak összességén a tájidegen fafajok elegyaránya felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 10%-al csökkenjen.

A jelölő élőhelyek inváziós veszélyeztetésének mértéke ne növekedjen. Ennek érdekében a jelölő élőhelyekkel érintkező, az adott helyen tényleges inváziós fenyegetést jelentő tájidegen fásszárú állományok telepítése kerülendő. Újonnan telepített, vagy erdőfelújítás során létesített tájidegen fásszárú állomány és a jelölő élőhelyek között legalább 20 m széles védőzónát szükséges létesíteni őshonos fásszárú növényzetből, vagy legalább 30 m széles védőzónát lágyszárú növényzetből.

A jelölő 91E0 erdei élőhely tíz éves felbontású korosztályszerkezetében ne csökkenjen a térségben szokásos erdőgazdálkodási gyakorlat szerint már véghasználatra előírható korosztályok, továbbá az őket egyfelől megelőző korosztály összesített területi kiterjedése. Ne kerüljön tehát véghasználatra több idős erdőállomány, mint amennyi korosodásával belép a hasonló ökológiai funkciót ellátni képes korosztályokba. A célkitűzés megvalósulása tíz éves erdőtervezési ciklusonként vizsgálandó. Erdőtervezési ciklusonként 30%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem.

Azokon a jelölő erdei élőhelyeken, amelyeken az erdőállomány képes felújulni a maga természetes ökológiai folyamataira jellemző módon (természetes sebességgel, állománysűrűséggel, állományszerkezettel), ott biztosítani szükséges a természetszerű felújítások lehetőségét. Legyenek elhárítva az olyan, természetszerű felújításokat akadályozó hatások – közöttük a túltartott nagyvadállomány kedvezőtlen hatása -, amelyek gyengítésének és megszüntetésének technológiája ismert, és reálisan kivitelezhető.

A 91E0 (láperdők és puhafás ligeterdők) jelölő élőhely természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább összesített területének 10%-án növekedjen, elsősorban az elegyedő tájidegen növényfajok irtása és a természetes vízháztartási viszonyok helyreállítása révén.

Az erősebb vízhatást igénylő, javítandó természetvédelmi helyzetű élőhelyek (6410 kékerperjés rétek, 6440 mocsárrétek, 7230 üde síkláprétek) ökológiai állapota, természetessége típusonként külön vizsgálva, felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 10%-án javuljon, elsősorban a természetes vízháztartási viszonyok helyreállítása, a tájidegen inváziós növényfajok irtása, a szántóterületekről eredő zavaró hatások mérséklése és a gyepkezelési gyakorlat javítása – így a legeltetett állatok mennyiségének, fajának és fajtájának optimalizálása, a szükségtelen tisztítókaszálások visszaszorítása, a mozaikos, hagyásterületes kaszálási gyakorlat és az élővilágot kímélő kaszálógéptípusok terjesztése, a kaszálási módok diverzifikálása – révén. A meglévő élőhelyek ökológiai állapotának, természetességének javítása kiváltható jelölő vizes élőhelyek újonnan történő kialakításával, rekonstrukciójával is (a természetességnövelési célkitűzés teljes egészében a meglévő vizes élőhelyek kiterjedésének 10%-át kitevő rekonstrukcióval helyettesíthető).

A pannon homoki gyep (6260) természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 10%-án növekedjen, elsősorban a tájidegen növényfajok visszaszorításával és természetvédelmi kezelésük – legeltetésük, kaszálásuk – javításával.

Az Alföld egyik legjelentősebb észak-déli irányú ökológiai folyosójának részét képező területen ne csökkenjen a jelölő élőhelyek és fajok állományainak konnektivitása.

A jelölő fajok állomány nagysága és állományainak területi kiterjedése ne csökkenjen.

A vonalas vízilétesítmények karbantartása során – például félszelvényű kotrások, vagy kotrás helyett hínárkaszálás alkalmazásával, vagy kiszélesített és karbantartás nélkül maradó refúgium-öblök kialakításával, illetve a karbantartás időpontjának megfelelő kiválasztásával - biztosítani szükséges a bennük előforduló jelölő fajok állományainak érdemi mértékű túlélését.

A vonalas vízilétesítmények célnak megfelelő vízkormányzásával – így a vízhiányos időszakokban vízmegőrzéssel - biztosítani szükséges a bennük előforduló jelölő fajok, így a *Bombina bombina* (vöröshasú unka), *Triturus dobrogicus* (dunai göte), *Emys orbicularis* (mocsári teknős), *Misgurnus fossilis* (réti csík), *Umbra krameri* (lápi póc), állományainak túlélését, továbbá a jelölő vizes élőhelyek természetes vízháztartási viszonyait.

A *Lycaena dispar* (nagy tűzlepke) és a *Maculinea teleius* (vérfű-boglárka) állományainak méretét felmérési időszakonként (hat évenként) legalább 10%-al növelni szükséges, elsősorban az élőhelyeiken folyó természetvédelmi kezelés – kaszálás és legeltetés – javításával, az állományok térbeli kapcsolatainak javításával, az élőhelyek természetes hidrológiai viszonyainak helyreállításával, az alkalmas élőhelyek kiterjedésének növelésével.

A *Misgurnus fossilis* (réti csík) állományainak természetvédelmi helyzetét javítani szükséges, elsősorban a vonalas vízilétesítmények nem megfelelő karbantartása és nem megfelelő vízkormányzása miatt bekövetkező állománypusztulások mérséklésével, valamint a tartós felszíni vízborításnak kitett élőhelyek kiterjedésének növelésével, illetve a tartós vízhatás erősségének növelésével.